

فرم معرفی دروس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی شهر کرد

معاونت آموزشی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

معرفی درس روش تحقیق در علوم بهداشتی نیمسال اول ۹۸-۱۳۹۷ دانشکده: بهداشت گروه آموزشی: اپیدمیولوژی و آمار زیستی

* نام و شماره درس: روش تحقیق ۱۳۹۱۰۱۳	* رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ناپیوسته ارشد اپیدمیولوژی
* روز و ساعت برگزاری: سه شنبه ۱۵-۱۳	* محل برگزاری: کلاس ارشد
* تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۲ واحد (۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی)	
* دروس پیش نیاز: -	
* نام مسوول درس: دکتر علی احمدی	* تلفن و روزهای تماس: ۰۹۱۳۳۸۳۴۳۲۴
* آدرس دفتر: گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی	* آدرس Email: aliahmadi2007@gmail.com
* هدف کلی درس: توانمند سازی دانشجویان برای طراحی یک طرح تحقیقاتی و تحقیق و پژوهش در علوم پزشکی و نظام سلامت	
* اهداف اختصاصی درس:	
<ol style="list-style-type: none"> ۱- دانشجو بتواند ضمن آشنایی پژوهشیار، با اجزا پروپوزال، موضوع، معیارها، بیان مسئله و مقدمه یک طرح پژوهشی را بنویسد. ۲- دانشجو مهارت لازم را در بررسی متون کسب نموده و بتواند در پروپوزال خویش به صورت مستقل بررسی متون را بنویسد. ۳- چگونگی نوشتن اهداف، فرضیه ها، سوالات و خطاهای پژوهش را بیان و تعریف کند. ۴- طبقه بندی و تعاریف متغیرهای تحقیق را بر حسب اهداف پژوهش بیان کند. ۵- انواع مطالعات و کاربردها و خصوصیات آنها را در پژوهش بیان کند. و با انواع چک لیست های ارزیابی کیفیت مطالعات آشنا گردد. ۶- روشهای جمع آوری داده ها و اعتبار سنجی ابزارها را بیان نماید. ۷- روشهای تعیین حجم نمونه و روشهای نمونه گیری را بیان کند. ۸- شیوه تحلیل داده ها را بیان کند. ۹- محدودیت ها و ملاحظات اخلاقی را بیان کند. ۱۰- روشهای مدیریت اجرای پژوهش (طرح اجرا و گانت، بودجه بندی و برآورد نیروی انسانی) و نحوه نوشتن رفرانس ها را بیان کند. ۱۱- نحوه نوشتن مقاله و گزارش نویسی تحقیق را بداند. 	
* منابع اصلی درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)	
۱- تحقیق در سیستم های بهداشتی، انتشارات WHO. مترجم گروه مترجمین: دکتر ستوده مرام، دکتر زعیم و همکاران	
۲- روش شناسی پژوهش های کاربردی - دکتر ملک افضلی و همکاران ۱۳۸۳	
۳- روش تحقیق و نگارش مقالات علمی، دکتر شاهین آخوندزاده و همکاران. ۱۳۸۶ انتشارات مرز فکر	
۴- اصول و روش های آماری در پژوهش های علوم پزشکی و اپیدمیولوژی با STATA، علی احمدی، انتشارات الیاس ۱۳۹۲	
5- Designing and Conducting Health System Research Project, Corline M. Varkevisser	

* نحوه ارزشیابی دانشجویان و بارم مربوط به هر ارزشیابی:
الف) در طول دوره (کوئیز، تکالیف، امتحان میان ترم...) نهمه یک پروپوزال پژوهشی ۴۰٪ نمره
ب) پایان دوره ۶۰٪ آزمون پایان ترم
* سیاست مسوول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجویان در کلاس درس: رعایت دقیق مقررات آموزشی

فرم معرفی دروس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

معاونت آموزشی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس روش تحقیق در علوم بهداشتی - نیمسال اول ۹۸ - ۱۳۹۷

ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۹۷/۷/۳	۱-۳	مقدمات و معارفه و مفاهیم نوشتن پروپوزال و معرفی سایت پژوهشیار	دکتر احمدی	جلسه قبل
۲	۹۷/۷/۱۰	۱-۳	شیوه انتخاب موضوع تحقیق و معیارهای یک موضوع مناسب	دکتر احمدی	جلسه قبل
۳	۹۷/۷/۱۷	۱-۳	بیان مسئله و مقدمه و معیارهای ارزیابی	دکتر احمدی	جلسه قبل
۴	۹۷/۷/۲۴	۱-۳	شیوه نوشتن بررسی متون و جستجو	دکتر احمدی	جلسه قبل
۵	۹۷/۸/۱	۱-۳	ارائه پروپوزال های دانشجویان	دکتر احمدی	جلسه قبل
۶	۹۷/۸/۸	۱-۳	کار عملی و پروژه و ارزیابی پروژه ها	دکتر احمدی	جلسه قبل
۷	۹۷/۸/۱۵	۱-۳	اهداف و فرضیه ها و متغیرها	دکتر احمدی	جلسه قبل
۸	۹۷/۸/۲۲	۱-۳	روش های نمونه گیری / کار عملی طراحی یک پروژه	دکتر احمدی	جلسه قبل
۹	۹۷/۸/۲۹	۱-۳	روش های نمونه گیری / کار عملی طراحی یک پروژه	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۰	۹۷/۹/۶	۱-۳	حجم نمونه و روشهای نمونه گیری و معرفی نرم افزار	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۱	۹۷/۹/۱۳	۱-۳	مرور مطالعات پژوهشی و طبقه بندی و شاخص های اثر و رابطه	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۲	۹۷/۹/۲۰	۱-۳	متغیرها و روشهای اندازه گیری آنها، مخدوش کننده ها و ایتترکشن	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۳	۹۷/۹/۲۷	۱-۳	شیوه جمع آوری داده ها ، انجام مطالعه پایلوت	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۴	۹۷/۱۰/۴	۱-۳	شیوه تحلیل داده ها و مدل سازی آماری	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۵	۹۷/۱۰/۱۱	۱-۳	شیوه تحلیل داده ها و معرفی نرم افزار آماری	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۶	۹۷/۱۰/۱۸	۱-۳	رفرانس نویسی و آموزش نرم افزار اندنوت	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۷	۹۷/۱۰/۲۵	۱-۳	روش نوشتن مقاله	دکتر احمدی	جلسه قبل
۱۸	۹۷/۱۰/۲۹	۱-۳	گزارش پایانی طرح	دکتر احمدی	جلسه قبل

*تاریخ امتحان پایان ترم: ۹۷/۱۰/۲۷

*تاریخ امتحان میان ترم: ۹۷/۸/۲۹

*سایر تذکر های مهم برای دانشجویان:

- مطالب هر جلسه وابسته به جلسه قبل بوده و دانشجویان عزیز حتی المقدور غیبت نکنند.
- در هر جلسه ممکن است کوئیز گرفته شود لذا دانشجو با آمادگی قبلی درباره مطالب گفته شده ، در کلاس حضور یابد.
- باتوجه به همزمانی تعطیل رسمی با زمان کلاس، لازم است دانشجویان محترم برای برگزاری کلاس جبرانی هماهنگ نمایند.
- تدوین پروپوزال مهمترین بخش از نمره امتحان خواهد بود.

معرفی و اهداف درس

۱. معرفی درس

تحقیق عبارتست از جمع آوری منظم داده ها، تجزیه و تحلیل آنها و تفسیر نتایج به منظور یافتن پاسخ برای یک سوال یا حل یک مشکل. برای انجام یک طرح تحقیقاتی مراحل زیر می بایست گام به گام اجرا گردد. این مراحل یک سویه نیستند بلکه در طول تهیه طرح و پروپوزال ممکن است مراحل قبلی بازبینی و تکمیل تر گردند.

۱- **انتخاب موضوع:** عنوان پژوهش باید از جمله مسائل اولویت دار و با اهمیت بوده و مقبولیت اخلاقی، سیاسی، اجرایی(منابع انسانی- مالی و تجهیزات، زمان) داشته باشد. در انتخاب عنوان از دوباره کاری اجتناب گردد. همچنین تا حد امکان اجرای آن فوریت داشته و نتایج آن کاربرد داشته باشد.

۲- **بیان مسئله:** سابقه علمی و توصیف دقیق ماهیت مسئله (تفاوت بین آنچه هست و آنچه باید باشد و معرفی ابعاد مسئله)، عوامل مرتبط با مسئله مورد تحلیل قرار گرفته و بحث متقاعدکننده ای درباره اینکه اطلاعات موجود برای حل مسئله کافی نیست تبیین شود. در این قسمت توجیه عملی برای ضرورت انجام پژوهش برای جلب نظر حمایت کنندگان انجام میشود.

۳- **مروری بر متون و اطلاعات موجود:** با استفاده از پایگاه های اطلاعاتی موجود و انجام یک جستجوی الکترونیک(در صورت نیاز جستجوی غیرالکترونیک نیز انجام میشود) در منابع گوناگون و معتبر(از جمله مدلاین و پاب مد، اسکوپوس، ساینس دایرکت، پایگاه های داخلی نظیر ایران مدکس و مدلیب و کتابخانه الکترونیک و منابع علمی معرفی شده در سایت دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد) مطالعات مرتبط با موضوع پژوهش جمع آوری و خلاصه نویسی میشوند. این کار از دوباره کاری جلوگیری میکند. از تجربیات دیگران آگاه و استفاده میشود. زمینه را برای پشتیبانی دیگران از پژوهش شما ایجاد میکند.

۴- **تنظیم اهداف پژوهش:** هدف کلی و اهداف اختصاصی یا فرعی (ویژه) و اهداف کاربردی در ارتباط با بکارگیری نتایج نوشته میشوند. اهداف با افعال عملی و قابل اندازه گیری و قابل دستیابی نوشته میشوند. از افعال مبهم(فهمیدن، مطالعه نمودن و اذعان نمودن) پرهیز شود. سوالات و فرضیه های پژوهش نیز تدوین میشوند.

۵- **روش بررسی و اجرای پژوهش:** تکمیل جدول متغیرها، نوع مطالعه، روشهای جمع آوری داده ها و اعتبار آنها، نمونه گیری و حجم نمونه، طرح تحلیل داده ها و ملاحظات اخلاقی نوشته میشوند.

۶- **طرح کار:** منابع انسانی و زمان بندی پروژه نوشته میشود. تهیه و تکمیل جدول گانت

فرم معرفی دروس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

معاونت آموزشی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

- ۷- مدیریت پژوهش: کنترل، نظارت و ارزیابی کمی و کیفی
 - ۸- منابع و بودجه لازم: بودجه لازم برای مواد و تجهیزات مصرفی و غیرمصرفی و مسافرت ها و اجرای تحقیق به صورت ریز و واقعی نوشته میشود.
 - ۹- رفرانس نویسی و منابع مورد استفاده: با توجه به شیوه های استناد(ونکور، هاروارد، شیکاگو).
 - ۱۰- اجرای تحقیق و تهیه گزارش در طی انجام کار و گزارش پایانی و مقالات و تحویل به مرکز حمایت کننده از طرح. ضمیمه نمودن پرسشنامه یا تشریح بیشتر روش انجام کار، تفاهم نامه ها و برنامه نویسی.
- در این درس، منابع اصلی یادگیری که شامل کتب، مقالات، اسلایدها و بخصوص پروپوزال های اجرا شده می باشند به شما معرفی می شود. منابع کمکی مانند اسلاید، فایل های صوتی و متنی و مقالات که باعث یادگیری بیشتر و عمیق تر می شود نیز تهیه شده و در اختیار تان قرار می گیرد. از یادگیرندگان محترم انتظار می رود مطالب را با دقت از منابع معرفی شده مطالعه کنند، تکالیف را با دقت انجام داده و در زمان تعیین شده ارسال نمایند، از نکات آموخته شده در جستجوی روزانه خود استفاده کنند.

۲. اهداف درس

اهداف کلی

- شناختی:
 - آشنایی با مفاهیم روش تحقیق و اصول علمی تحقیق و پژوهش و کاربرد آن در سلامت
- عاطفی:
 - علاقه مندی به استفاده از اصول علمی تحقیق و کاربرد آن در پزشکی و آمار زیستی و اپیدمیولوژی
- مهارتی:
 - توانایی استفاده از اصول علمی تحقیق و کاربرد آن در پزشکی و آمار زیستی و اپیدمیولوژی

اهداف اختصاصی درس:

انتظار می رود در پایان دوره، افراد شرکت کننده بتوانند:

حیطه شناختی:

- مفاهیم داده، اطلاعات، تحقیق، پروپوزال، نیاز، بیان مسئله، بررسی متون، تهیه بانک داده، شیوه استناد، اهداف پژوهش، روش کار و متدولوژی پژوهش را تشریح نمایند.
- اصول اساسی و گام های یک پژوهش علمی را شرح دهند.
- برای انواع مطالعات اپیدمیولوژیک یک مثال از پژوهش های انجام شده بزنند.
- کاربرد هریک از اصول مهم روش تحقیق در حل مشکلات جامعه را تحلیل نمایند.
- الگوی عمومی پژوهش را تحلیل نمایند.
- شیوه های استناد را تشریح نمایند.

فرم معرفی دروس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

معاونت آموزشی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

- ویژگی‌های تحقیق اثربخش را تشریح نمایند.
 - انواع تحقیق را تشریح نمایند.
 - مزایا و محدودیت‌های هر یک از روش‌های تحقیق آموخته شده را نقد کنند.
 - عوامل موثر بر انتخاب نوع مطالعه در یک پژوهش را تشریح نمایند.
- حیطه عاطفی:**
- به اهمیت استفاده از اصول و روش‌های تحقیق علمی توجه کنند.
 - راجع به مباحث مطرح شده، مطالعه نمایند.
 - تکالیف را به دقت و در مهلت تعیین شده انجام دهند.
- حیطه مهارتی:**
- مهارت‌های کسب شده را در تحصیل خود به کار گیرند. یک کارگاه آموزشی برای سایر دانشجویان برگزار و بعنوان مدرس کارگاه تدریس نمایند. یک پروپوزال علمی برای حل یک مسئله و پاسخ به یک سوال پژوهشی تدوین و اجرا نمایند.

□ محتوای الکترونیکی (پادکست صوتی یا محتوای چندرسانه‌ای)

ردیف	عنوان	نوع (صوتی یا چندرسانه‌ای)	تکمیل چک لیست
۱	مفاهیم روش تحقیق	چندرسانه‌ای + متنی	☐
۲	انواع تحقیق	چند رسانه‌ای	☐
۳	روش‌های نمونه‌گیری و حجم نمونه	چند رسانه‌ای	☐
۴	انواع مطالعات اپیدمیولوژیک	چندرسانه‌ای	☐
۵	روش‌های تحلیل داده‌ها	چندرسانه‌ای	☐
۶	مدیریت پژوهش	چندرسانه‌ای	☐

□ اسلاید، فایل متنی و ...

نوع محتوا	عنوان / موضوع	مؤلفین / تهیه‌کنندگان
اسلاید	روش تحقیق در سلامت	دکتر علی احمدی

مقالات زیر را مطالعه و از هر کدام در حد یک چکیده ارایه دهید.

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات

1. Bakulski KM, Fallin MD. Epigenetic epidemiology: promises for public health research. *Environmental and molecular mutagenesis*. 2014;55(3):171-83.
2. Bayer R, Greco DB, Ramachandran R. The ethics of clinical and epidemiological research. *The international journal of tuberculosis and lung disease : the official journal of the International Union against Tuberculosis and Lung Disease*. 2011;15 Suppl 2:S25-9.
3. Callahan CM, Foroud T, Saykin AJ, Shekhar A, Hendrie HC. Translational research on aging: clinical epidemiology as a bridge between the sciences. *Translational research : the journal of laboratory and clinical medicine*. 2014;163(5):439-45.
4. Dein S, Bhui KS. At the crossroads of anthropology and epidemiology: current research in cultural psychiatry in the UK. *Transcultural psychiatry*. 2013;50(6):769-91.
5. Gedeon J, Shamlaye C, Myers GJ, Bovet P. Epidemiology and public health research productivity in Africa. *International journal of epidemiology*. 2013;42(3):913.
6. Kantarjian H, Stewart DJ, Zwelling L. Cancer research in the United States: dying by a thousand paper cuts. *Cancer*. 2013;119(21):3742-5.
7. Parekh N, Zizza C. Life course epidemiology in nutrition and chronic disease research: a timely discussion. *Advances in nutrition (Bethesda, Md)*. 2013;4(5):551-3.
8. Simpson S, Jr., Taylor BV, van der Mei I. The role of epidemiology in MS research: Past successes, current challenges and future potential. *Multiple sclerosis (Houndmills, Basingstoke, England)*. 2015;21(8):979-77.

منابع مطالعه بیشتر

1. Research: case studies. Baby steps to better practice. *The Health service journal*. 2013;Suppl:8-9.
2. Supporting Policy In health with Research: an Intervention Trial (SPIRIT)-protocol for a stepped wedge trial. *BMJ open*. 2014;4(7):e005293.
3. Bowman KG. Research recognition, the first step to research literacy. *Journal of continuing education in nursing*. 2014;45(9):409-15.
4. Cano I, Lluch-Ariet M, Gomez-Cabrero D, Maier D, Kalko S, Cascante M, et al. Biomedical research in a Digital Health Framework. *Journal of translational medicine*. 2014;12 Suppl 2:S10.
5. Edward KL. A model for increasing appreciation, accessibility and application of research in nursing. *Journal of professional nursing : official journal of the American Association of Colleges of Nursing*. 2015;31(2):119-23.
6. Gannon F. The steps from translatable to translational research. *EMBO reports*. 2014;15(11):1107-8.
7. Kaufmann P. Clinical research for neuropathies. *Journal of the peripheral nervous system : JPNS*. 2012;17 Suppl 2:40-2.
8. Lapchak PA, Zhang JH, Noble-Haesslein LJ. RIGOR guidelines: escalating STAIR and STEPS for effective translational research. *Translational stroke research*. 2013;4(3):279-85.

9. Liaw ST, Tam CW. Research ethics and approval process: A guide for new GP researchers. Australian family physician. 2015;44(6):419-22.
10. Montecucco F, Carbone F, Dini FL, Fiuza M, Pinto FJ, Martelli A, et al. Implementation strategies of Systems Medicine in clinical research and home care for cardiovascular disease patients. European journal of internal medicine. 2014;25(9):785-94.
11. Moore CG, Carter RE, Nietert PJ, Stewart PW. Recommendations for planning pilot studies in clinical and translational research. Clinical and translational science. 2011;4(5):332-7.
12. Moore J, Crozier K, Kite K. An action research approach for developing research and innovation in nursing and midwifery practice: building research capacity in one NHS foundation trust. Nurse education today. 2012;32(1):39-45.
13. Ovretveit J, Hempel S, Magnabosco JL, Mittman BS, Rubenstein LV, Ganz DA. Guidance for research-practice partnerships (R-PPs) and collaborative research. Journal of health organization and management. 2014;28(1):115-26.
14. Rodriguez R. Action research as a strategy for teaching an undergraduate research course. The Journal of nursing education. 2012;51(2):102-5.
15. Schmitt J, Petzold T, Eberlein-Gonska M, Neugebauer EA. [Requirements for quality indicators. The relevance of current developments in outcomes research for quality management]. Zeitschrift fur Evidenz, Fortbildung und Qualitat im Gesundheitswesen. 2013;107(8):516-22.
16. Smith-Merry JL, Walton MM. Research governance as a facilitator for ethical and timely research? Learning from the experience of a large government-funded multisite research project. Australian health review : a publication of the Australian Hospital Association. 2014;38(3):295-300.
17. Yarborough M. Taking steps to increase the trustworthiness of scientific research. FASEB journal : official publication of the Federation of American Societies for Experimental Biology. 2014;28(9):3841-6.

تکالیف و پروژه‌ها

پروژه پایان ترم

پروژه نهایی یک کار عملی است که تلفیقی از هر دو بخش مفاهیم تحقیق و پژوهش و انواع تحقیق را در بر می‌گیرد. نحوه انجام پروژه در زمان مناسب اعلام خواهد شد.

هدف از ارائه پروژه:

- به کارگیری مطالب تئوری در حوزه‌ی عمل
- ارتقای مهارت انجام تحقیق
- ارتقای مهارت استفاده از روش تحقیق برای پاسخ به یک سوال پژوهشی

فرم معرفی دروس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد
 معاونت آموزشی - مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

تکالیف طول ترم

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف	مهلت پاسخ دانشجویان	مهلت فیدبک مدرس	هدف از ارائه تکلیف
۱	تکلیف اول کلاسی:	۸ مقاله ارایه شده را مطالعه و برای هر کدام خلاصه ای بنویسید.			آشنایی با انواع روش تحقیق در اپیدمیولوژی و توجه به اهمیت به کارگیری صحیح مقالات
۲	تکلیف دوم کلاسی:	در این تکلیف، چگونگی استفاده از روش تحقیق به تناسب موضوع و اهداف درس بررسی خواهد شد. توضیح کامل در مورد نحوه انجام تکلیف، در زمان مناسب ارائه می‌شود. در این تکلیف مرور سیستماتیک درباره یک موضوع مرتبط با رشته تحصیلی خویش و تهیه گزارش را انجام می‌دهید. یک پروپوزال علمی را گام به گام با کلاس اجرا نمایید.			آشنایی با کاربرد روش‌های استفاده از منابع الکترونیک مختلف و توجه به اهمیت استفاده صحیح از منابع مختلف در موقعیت‌های متفاوت نوشتن یک پروپوزال

خودآزمون ها

آیا خودآزمون چندگزینه ای در نظر گرفته اید؟ بلی خیر

اتاق بحث (فورم)

موضوع (های) بحث:

- ارائه پیشنهادات و نقطه نظرات کاربردی

با توجه به اینکه امکان کلاس حضوری و مراجعه رو در رو برای شما در این درس وجود دارد، لطفا هر پیشنهاد و یا نقطه نظر کاربردی در جهت ارتقای کیفیت ارائه این درس دارید در قسمت مباحثه بیان کنید. قطعا از پیشنهادات سازنده شما استفاده خواهد شد.